

AZ ERDŐ

1990. FEBRUÁR * XXXIX. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT
ERDÉSZETI LAPOK

125.

ÉVFOLYAMA

T A R T A L O M

<i>Bogár István</i> : Az 1966—1988 évek közötti erdőfeltárás adatai erdőgazdasági bontásban	45
<i>Dr. Tompa Károly</i> : Az erdő és a talajerózió	52
<i>Bartha Dénes</i> : Hazánk védett fa- és cserjefajai II.	57
<i>Folez Tibor</i> : A délhansági erdőzet nemesnyárasainak egészségi állapota	59
<i>Csányi Sándor</i> : A populációdinamika, az állományhasznosítás és az eltartóképesség kapcsolata a nagyvadgazdálkodásban	63
<i>Dr. Balázs István</i> : Hozzászólás Csányi Sándor cikkéhez	67
<i>Somogyi János</i> : Nagyobb védelmet a szarvasoknak	68
<i>Dr. Balázs István</i> : Hozzászólás	69
<i>Dr. Kőhalmi Tamás</i> : A szabadterületi nagyvadgazdálkodás mennyiségi határértékeinek új megközelítése	71
<i>Pankotai Gábor</i> : Kiegészítés egy „Krónika”-hoz	74
<i>Benéné Ignác Magdolna</i> : Vadgazdálkodási tervek Franciaországban	75
<i>László Péter</i> : A deforesztáció	77
<i>Bodor György—dr. Molnár János—dr. Karamán József</i> : Egyszikű gyomnövények irtására irányuló vizsgálatok	83
<i>Fröhlich András</i> : Az erdészhimnusz énekeltük Bedő Albert sírjánál.	86
<i>Dr. Papp Tivadar</i> : Hozzászólás Molnár László októberi cikkéhez	88
<i>Óm- és hátkép</i> : Csonkapataki erdészeti burkolt út (Mátra) (<i>Zsilvölgyi L. felvételei</i>)	

СО Д Е Р Ж А Н И Е

<i>И. Богар</i> : Данные транспортного освоения леса в период 1966—1988 годы	45
<i>Д-р К. Томпа</i> : Лес и эрозия почвы	52
<i>Д. Барта</i> : Охраняемые виды древесных пород и кустарников в Венгрии	57
<i>Т. Фоль</i> : Санитарное состояние делханшарских тополевых насаждений	59
<i>Ш. Чани</i> : Популяционная динамика, потенциал допустимой для лесных угодий плотности в рамках интенсивного охотничьего хозяйства	63
<i>Й. Шомоди</i> : Больше внимания оленям	68
<i>Д-р Т. Кёхалми</i> : Новый метод установления допустимой для лесных угодий плотности диких животных	71
<i>П. Ласло</i> : Дефорестация	77
<i>Д. Бодор и сотр.</i> : Опыт истребления сорной растительности в лесных питомниках	83

C O N T E N T S

<i>Bogár, I.</i> : Opening up forests: figures from 1966 till 1988	45
<i>Tompa, K.</i> : The forest and the soil erosion	52
<i>Bartha, D.</i> : Protected species of trees and bushes in Hungary (II)	57
<i>Folez, T.</i> : Health conditions in improved poplar stands of Dél-Hanság (a region in West-Hungary)	59
<i>Csányi, S.</i> : Population dynamics, stock utilization and supporting potential in game management	63
<i>Somogyi, J.</i> : More protection for the deer	68
<i>Kőhalmi, T.</i> : New approach to quantity limits in open field game management	69
<i>László, P.</i> : The deforestation	77
<i>Bodor, Gy. et al.</i> : Studies oriented to killing monocotyledones weed species in nurseries of Forestry	83

A Z E R D Ő — Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. A szerkesztőség címe: 1027 Budapest, Fő u. 68. Telefon: 1354-396. A szerkesztésért felelős: dr. Solymos Rezső, címe: 2000 Szentendre, Római sánc u. 17. Telefon: 26—10-764.

★

Kiadja: a Delta Szaklapkiadó és Műszaki Szolgáltató Leányvállalat, 1093 Budapest, Közraktár u. 4. Telefon: 1175-200. Felelős kiadó: BUDAI FERNC főigazgató. Egeri Nyomda, 3301 Eger, Vincellériskola u. 3. Felelős vezető: Kopka László igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél, a posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR). Budapest, XIII., Lehel u. 10/a. — 1900 — közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással, a HELIR 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 20,— Ft. Előfizetés fél évre: 120,— Ft. Külföldi kereskedelmi Vállalat, 1389 Budapest, Pf. 149. Az évi előfizetés ára: 7 dollár.

AZ 1966-1988 ÉVEK KÖZÖTTI ERDŐFELTÁRÁS ADATAI ERDŐGAZDASÁGI BONTÁSBAN

BOGÁR ISTVÁN

A vizsgált időszakban a leghatékonyabb erdőfeltárást erdészeti burkolt és földutak építésével a Mátra—Nyugatbükki és a Borsodi EFAG-ok hajtották végre. Egyes erdőgazdaságok beruházásként 1971 óta jelentős erdészeti burkoltút-korszerűsítéseket is végeztek. 1985 után a hegyvidéki és összefüggő erdőterülettel rendelkező mgtsz-ek erdőfeltárási, földútépítési tevékenysége is megindult.

AZ ERDŐ előző számában az 1966—1988. évek közötti időszak *összesített országos* adatait ismertettem az erdőfeltárási területéről. Célszerűnek tartom ebben a cikkben az erdőfeltárási adatok *erdőgazdasági bontásban* történő közlését is, többek között hasznos összehasonlítások lehetővé tétele céljából. Ezért itt elsősorban táblázatok közlésére szorítokozom, a korábban tett megállapítások megismétlésének elhagyásával. A táblázatok az erdőfeltárási pénzügyi és műszaki adatait erdőgazdaságonként és a jobb áttekinthetőség érdekében ötéves tervidőszakonként összefoglalva ismertetik. A táblázatokból egyértelműen kitűnik, hogy a domb- és hegyvidéki erdőgazdaságok a korszerű erdőgazdálkodás folytatása érdekében milyen nagyságrendű erdőfeltárási fejlesztéseket hajtottak végre, ugyanakkor négy síkvidéki erdőgazdaság — Felsőtisza, Nagykovácsói, Kiskunsági, Délalföldi EFAG-ok — különösebb erdőfeltárási ráfordítások nélkül is elegendő tudnak tenni termelési és szállítási feladataik szakszerű ellátásának.

Erdőfeltárási beruházások összes ráfordításai

Az 1. táblázat azt mutatja, hogy az erdőfeltárási fejlesztésére a legnagyobb pénzügyi ráfordítást — állami támogatással együtt — a Borsodi és a Mátra—Nyugatbükki EFAG-ok eszközölték. Jelentős beruházások voltak a többi hegy- és dombvidéki erdőgazdaságnál is. A síkvidéki erdőgazdaságok beruházási ráfordításai legnagyobb részt a fűrészüzemi rekonstrukció mélyépítményeivel kapcsolatosak, erdészeti útépítés — elsősorban erdészeti központi telepek beépítése céljából — csak a Felsőtisza EFAG területén valósult meg.

Erdőfeltárási beruházások állami támogatása

Az állami támogatás aránya a vizsgált időszakban átlagosan 48,9% volt. Ez arányban áll az összes beruházási ráfordítás nagyságával. Az éves normál állami támogatás mértékétől eltérő, ún. rendkívüli, magasabb százaléku állami támogatások a következők voltak:

- 1983—1985-ben a tölgypusztulás kárainak csökkentése érdekében az Ipolyvidéki, Mátra—Nyugatbükki és Borsodi EFAG-ok 90%-os állami támogatást is kaptak;
- 1985-ben, a tűzifaellátás biztosítása érdekében a Mecseki, Somogyi, Balatonfelvidéki, Felsőtisza EFAG-ok, a Gemenci ÁEVEG és a mátrai mgtsz-ek 70%-os állami támogatásban részesültek;

Erdőfeltárási beruházások összes ráfordításai

Beruházó erdőgazdaság	Ötéves tervidőszak					Összes 1966-88
	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
	1966-70	1971-75	1976-80	1981-85	1986-88	
m i l l i ó F t						
Mecseki EFAG	27,3	31,8	60,0	85,6	46,6	251,3
Somogyi EFAG	42,5	39,4	75,0	60,5	46,8	264,2
Zalai EFAG	38,3	25,8	55,4	56,8	35,4	211,7
Balatonfelvidéki EFAG	43,8	36,2	42,6	31,1	39,1	192,8
Kisalföldi EFAG	9,7	50,7	43,2	22,6	18,5	144,7
Vértesi EFAG	16,9	16,1	18,6	33,0	26,8	111,4
Ipolyvidéki EFAG	28,3	12,6	6,4	42,4	52,4	142,1
Mátra—Nyugatbükki EFAG	51,8	43,8	50,2	115,3	63,9	325,0
Borsodi EFAG	43,3	51,4	64,7	106,0	100,5	365,9
Felsőtiszai EFAG	12,0	8,4	21,5	9,9	17,7	69,5
Nagykunsági EFAG	5,7	2,8	15,0	12,9	1,5	37,9
Kiskunsági EFAG	1,2	5,2	5,8	12,1	4,4	28,7
Délalföldi EFAG	6,4	10,0	8,9			25,3
FALCO Fakombinát	17,4	12,4	9,1	28,2	23,5	90,6
Pilisi ÁPEG	18,7	11,0	17,8	30,0	23,7	101,2
Tanulmányi ÁEG	6,6	4,0	28,0	15,6	35,7	89,9
Eg. Fűz-, Kosáripári V.				2,1		2,1
Budavidéki ÁEVG	6,0	6,6	11,3	2,8		26,7
Gemenci ÁEVG	18,4	12,5	21,6	46,1	18,7	117,3
Mezőföldi ÁEVG	8,6	4,2	16,3	53,0	25,6	107,7
Gyulaai ÁEVG	7,7	12,2	12,5	3,4	4,1	39,9
MN-erdőgazdaságok	8,0	28,9	45,1	95,3	48,3	225,6
Mgtsz-ek				1,9	38,0	39,9
ÖSSZESEN:	418,6	426,0	629,0	866,6	671,2	3011,4

— 1987—1988-ban, a bruttó jövedelemszint változásától eltekintve, egy PM—MÉM közös intézkedés alapján az Ipolyvidéki EFAG 15—15 millió Ft nagyságú erdőfeltárási beruházásaihoz 70%-os állami támogatást vehetett fel a vágásérett faállományok kitermelhetőségének, a romlásmentes faanyagmozgtás és a szakszerű erdőgazdálkodás lehetővé tétele érdekében.

Az állami támogatáson kívül a Kisalföldi EFAG az 1970-es évek elején saját fejlesztésialap-kiegészítésként erdőfenntartási alapból 25 millió Ft MÉM központi juttatásban részesült a hansági nyártelepítések kitermelhetőségének lehetővé tétele érdekében szükséges feltáróút-építések kivitelezéséhez.

A vizsgált időszakban legnagyobb mértékű állami támogatásban az Ipolyvidéki EFAG és az mgtsz-ek, legnagyobb összegű állami támogatásban a Borsodi és a Mátra—Nyugatbükki EFAG-ok részesültek.

Erdőfeltárási beruházások állami támogatása

Beruházó erdőgazdaság	Ötéves tervidőszak						Támo- gatási hányad
	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Összes	
	1966-70	1971-75	1976-80	1981-85	1986-88	1966-88	%
	m i l l i ó F t						
Mecseki EFAG	18,2	16,9	23,9	36,0	20,5	115,5	46,0
Somogyi EFAG	33,2	20,6	31,6	24,0	23,2	132,6	50,0
Zalai EFAG	28,1	10,9	21,7	21,6	14,6	96,9	45,8
Balatonfelvidéki EFAG	31,9	18,0	17,5	13,6	15,7	96,7	50,1
Kisalföldi EFAG	4,6	25,1	17,0	10,0	6,4	63,1	43,6
Vértesi EFAG	9,0	8,4	7,1	12,9	10,7	48,1	43,2
Ipolyvidéki EFAG	21,7	5,8	1,8	36,2	31,9	97,4	68,5
Mátra—Nyugatb. EFAG	36,7	21,8	19,4	72,3	31,5	181,7	55,9
Borsodi EFAG	20,1	25,9	25,3	77,3	52,6	201,2	55,0
Felsőtiszai EFAG	6,5	3,9	8,4	4,8	8,9	32,5	46,8
Nagykunsági EFAG	1,7	1,0	5,8	5,0	0,7	14,2	37,5
Kiskunsági EFAG	0,9	2,8	2,3	4,4	1,7	12,1	42,2
Délalföldi EFAG	3,6	4,9	3,4			11,9	47,0
FALCO Fakombinát	11,0	5,5		8,6	9,0	34,1	37,6
Pilisí APEG	13,3	5,5	6,9	11,5	10,8	48,0	47,4
Tanulmányi ÁEG	4,5	1,9	9,4	6,6	14,2	36,6	40,7
Eg. Fűz-, Kosáripári V.				0,8		0,8	38,1
Budavidéki ÁEVG	3,7	3,3	1,7	1,0		9,7	36,3
Gemenci ÁEVG	10,1	5,8	8,2	19,2	7,5	50,8	43,3
Mezőföldi ÁEVG	6,7	2,1	5,4	22,2	10,3	46,7	43,4
Gyulaí ÁEVG	5,6	5,6	4,8	1,4	1,6	19,0	47,6
MN-erdőgazdaságok	8,0	13,8	17,7	39,3	19,0	97,8	43,3
Mgtsz-ek				0,9	25,1	26,0	65,2
ÖSSZESEN:	279,1	209,5	239,3	429,6	315,9	1473,4	48,9

Erdőfeltárási vonalas létesítmények műszaki adatai, építmény szerinti bontásban

A táblázatok az erdészeti burkolt utak és földutak, valamint az erdei vasutak új és korszerűsített hosszainak adatait tartalmazzák. Az erdészeti burkolt utak építéséhez a Mátra—Nyugatbükki, Borsodi és Balatonfelvidéki EFAG-ok, korszerűsítésében az MN-erdőgazdaságok és a Mecseki EFAG, erdészeti földutak építésében a Borsodi és Mátra—Nyugatbükki EFAG-ok állnak az élen.

Az útkorszerűsítések beruházásaként állami támogatással magasabbrendű pályaszerkezetű burkolatok — például vízzel kötött makadám helyett aszfaltburkolatok — építésével 1971-től kezdődtek el. A korszerűsítések évenként 10—20 km hosszal valósultak meg. Kiugró volt az 1985. év, amikor az erdőgazdaságok 53 km hosszú útkorszerűsítést hajtottak végre. Ennek ellenére az erdészeti burkolt utak állapota több erdőgazdaságnál leromló, sőt már leromlott állapotban van, ami az új erdőfeltárási út-fejlesztésekkel elért, előnyösebb

Erdészeti burkolt utak korszerűsítése

Beruházó erdőgazdaság	Ötéves tervidőszak					
	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Összes
	1966-70	1971-75	1976-80	1981-85	1986-88	1966-88
	k m					
Mecseki EFAG	36,5	19,0	19,1	19,6	6,0	100,2
Somogyi EFAG	40,6	23,3	26,8	22,7	11,5	124,9
Zalai EFAG	25,3	16,3	9,7	21,6	7,7	80,6
Balatonfelvidéki EFAG	57,9	37,1	25,6	25,5	15,5	161,6
Kisalföldi EFAG	2,5	70,5	22,9	9,1	3,6	108,6
Vértesi EFAG	20,4	16,4	16,3	1,1	1,2	55,4
Ipolyvidéki EFAG	31,6	12,2		12,7	8,9	65,4
Mátra—Nyugatfükki EFAG	62,3	26,6	30,3	59,4	20,8	199,4
Borsodi EFAG	31,2	22,7	25,4	63,3	24,9	167,5
Felsőtisza EFAG	5,9	0,4		1,7	3,8	11,8
Nagykunsági EFAG					0,4	0,4
Kiskunsági EFAG			0,5			0,5
Délalföldi EFAG	2,7					2,7
FALCO Fakombinát	32,6	14,8	11,4	26,8	7,9	93,5
Pilisi ÁPEG	13,0		3,9	6,3	1,3	24,5
Tanulmányi ÁEG	13,5	10,1		9,6		33,2
Budavidéki ÁEVG	9,9	3,3	4,2			17,4
Gemenci ÁEVG	1,0	1,8	5,2	11,8	4,6	24,4
Mezőföldi ÁEVG	12,7	0,7	13,2	22,1	10,1	58,8
Gyulaji ÁEVG	7,3	10,0	1,0			18,3
MN-erdőgazdaságok	9,0	9,9	12,2	28,8		59,9
ÖSSZESEN:	415,9	295,1	227,7	342,1	128,2	1409,0

helyzetet. erősen csökkenti, sőt nem egy helyen semissé teszi. Ez a helyzet áll fenn például a Börzsöny-hegységben, ahol az utóbbi időben az államilag támogatott vállalati fejlesztéseken kívül az erdőfeltárás jelentős, ún. közjóléti célcsoportos beruházásokban is részesedett. Itt az útfenntartás hiánya miatt a meglévő feltáróút-hálózat rossz állapota és helytelen használata már évek óta akadályozza a szakszerű erdőgazdálkodás folytatását.

Ezért a rendszeres és szervezett útfenntartás fontosságát mindig és minden erdőgazdaságnál szem előtt kell tartani, mivel az erdőfeltáró vonalas létesítmények jelentős állóeszközértéket képviselnek, és belterjes erdőgazdálkodást tesznek lehetővé.

A feltártság növelése és a faanyagmozgatás költségeinek csökkentése érdekében a földutak építésével a jövőben fokozottabb mértékben kívánatos foglalkozni ott, ahol az erdőfeltáró hálózat gerincvonalai már kiépültek és jó állapotban vannak (például a Mecsek hegységben), továbbá a talajviszonyok kedvezőek (például a homokos Somogyban és a köves hegyvidéken).

Az állami támogatással végzett erdeivasút-építések és -korszerűsítések kisebb mértékűek voltak. Az új vonalak egy része később, a fakitermelések befejez-

Erdészeti burkolt utak korszerűsítése

Beruházó erdőgazdaság	Ötéves tervidőszak					
	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Összes
	1966-70	1971-75	1976-80	1981-85	1986-88	1966-88
	k m					
Mecseki EFAG		5,0	15,7	26,4	5,9	53,0
Somogyi EFAG					1,1	1,1
Zalai EFAG			1,1	2,4		3,5
Balatonfelvidéki EFAG		16,5	10,6	1,3	1,9	30,3
Vértesi EFAG		8,6	4,1	11,0	9,4	33,1
Ipolyvidéki EFAG				4,2		4,2
Mátra—Nyugatbükki EFAG					1,8	1,8
Borsodi EFAG			10,4		14,1	24,5
Pilisi ÁPEG			2,8	5,4		8,2
Tanulmányi ÁEG			1,2	6,1	2,0	9,3
Budavidéki ÁEVB			6,1			6,1
Gemenci ÁEVB				0,8		0,8
Mezőföldi ÁEVB			2,0	9,4		11,4
Gyulai ÁEVB			11,2	1,5		12,7
MN-erdőgazdaságok		14,6	19,3	23,8	26,7	84,4
ÖSSZESEN:		47,7	84,5	92,3	62,9	284,4

tével, vagy a csatlakozó MÁV-vonalak megszüntetésével felszedésre került. Korszerűsítések elsősorban a közforgalmú személyszállítás érdekében történtek, így a Zempléni-hegységben 1988-ban — egyelőre Kőkapuig — megkezdődött a hegyközi keskeny nyomközű MÁV-vasútvonal felszedése miatt az 1980-as évek elejétől szüneteltetett ÁEV helyreállítása.

Erdészeti útépítések földmunkái

Földmunkákról az erdészeti útépítéseknél 1971 óta állnak adatok rendelkezésre. A földmozgatás 59%-át a két, hatékony feltárást végző erdőgazdaság, a Mátra—Nyugatbükki EFAG és a Borsodi EFAG hajtotta végre. Tevékenységük különösen kiemelkedőnek értékelhető, ha figyelembe vesszük, hogy egyrészt a tényleges földfejtés a gépi munka következtében a táblázat adatainál esetenként nagyobb volt, becsléséhez 1,2—1,3 szorzótényező vehető számításba, másrészt az üzemi költségek terhére faanyagmozgatási költségmegtakarításként mintegy 700 km hosszú, profilírozott földutat is építettek.

Az erdőfeltárást gyakorlatilag nem igénylő síkvidéki erdőgazdaságok közül három — Nagykunsági, Kiskunsági és Délalföldi EFAG-ok — a vizsgált időszakban földmunkát nem vitélezett ki. A Felsőtisza EFAG erdészeti útépítései során mintegy 70 ezer m³-t mozgatott meg. Ezen erdőgazdaságok a 7. táblázatban nem szerepelnek.

Erdészeti földutak építése

Beruházó erdőgazdaság	Ötéves tervidőszak					
	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Összes
	1966-70	1971-75	1976-80	1981-85	1986-88	1966-88
	km					
Somogyi EFAG	1,7	3,3				5,0
Zalai EFAG	7,5					7,5
Balatonfelvidéki EFAG	20,0	0,8				20,8
Kisalföldi EFAG		14,4	1,4			15,8
Vértesi EFAG	8,8	1,5				10,3
Ipolyvidéki EFAG	14,0	1,2		8,8	10,5	34,5
Mátra—Nyugatbükki EFAG	57,1	30,1	40,8	116,1	63,1	307,2
Borsodi EFAG	66,3	130,4	113,5	75,1	64,6	449,9
FALCO Fakombinát	6,5				7,9	14,4
Pilisi ÁPEG	6,5		19,7	28,1	13,2	67,5
Tanulmányi ÁEG	2,1					2,1
Budavidéki ÁEVG	2,3					2,3
Gemenci ÁEVG		3,2		5,7	0,7	9,6
Mezőföldi ÁEVG	2,0					2,0
MN-erdőgazdaságok	1,5					1,5
Mgtysz-ek				1,5	37,0	38,5
ÖSSZESEN:	196,3	184,9	175,4	235,3	197,0	988,9

Erdészeti vasutak építése és korszerűsítése

Beruházó erdőgazdaság	Ötéves tervidőszak					
	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Összes
	1966-70	1971-75	1976-80	1981-85	1986-88	1966-88
	km					
A) ÉPÍTÉS						
Somogyi EFAG	6,8					6,8
Kisalföldi EFAG	5,6					5,6
Gemenci ÁEVG	13,5		2,6	3,8		19,9
ÖSSZESEN:	25,9		2,6	3,8		32,3
B) KORSZERŰSÍTÉS						
Zalai EFAG				0,2		0,2
Borsodi EFAG				1,0	8,6	9,6
Gemenci ÁEVG				5,3	5,4	10,5
ÖSSZESEN:				6,5	14,0	20,5

Erdészeti útépítések földmunkái

Beruházó erdőgazdaságok	Ötéves tervidőszak					m ³ /fm
	IV.	V.	VI.	VII.	Összes	
	1971-75	1976-80	1981-85	1986-88	1966-88	
	ezer m ³					
Mecseki EFAG	80,9	50,0	158,2	16,4	305,5	4,8
Somogyi EFAG	138,5	142,8	81,9	32,6	395,8	4,5
Zalai EFAG	93,8	38,9	104,4	8,0	245,1	4,4
Balatonfelvidéki EFAG	290,1	193,4	98,3	88,8	670,6	6,4
Kisalföldi EFAG	220,4	78,4	25,3	16,8	340,9	2,8
Vértesi EFAG	46,5	51,8	1,1	4,8	104,2	2,9
Ipolyvidéki EFAG	98,2	58,0	240,3	248,9	645,4	10,9
Mátra—Nyugatbükki EFAG	377,9	408,5	1255,2	658,5	2700,1	7,0
Borsodi EFAG	700,5	883,3	971,5	563,8	3119,1	6,0
FALCO Fakombinát	40,0	53,9	76,9	50,0	220,8	3,2
Pilisi ÁPEG	16,9	132,0	174,3	76,8	400,0	5,5
Tanulmányi ÁEG	20,4	19,4	4,4		44,2	2,2
Budavidéki ÁEVG	4,1	1,1	1,5		6,7	0,9
Gemenci ÁEVG	30,7	105,3	41,2	19,0	196,2	5,8
Mezőföldi ÁEVG	2,2	27,8	39,7	3,5	73,2	1,6
Gyulai ÁEVG	27,2	7,2			34,4	3,1
MN-erdőgazdaságok	1,4	24,5	72,4		98,3	1,9
Mgtsz-ek			30,6	271,9	302,5	7,8
ÖSSZESEN:	2189,7	2276,3	3377,2	2059,8	9903,0	5,5

A legnagyobb, 10,9 m³/fm földmunkaérték az Ipolyvidéki EFAG erdőfeltárási munkáinál jelentkezik. Ez azt mutatja, hogy az erdészeti útépítéseket a Börzsöny-hegységben igen nehéz terepviszonyok mellett kellett kivitelezni, ugyanakkor azt is, hogy itt igen nagy szükség van az erdőterület feltáráására, a faanyagmozgatás korszerű végrehajthatósága, valamint a faállományt kímélő kezelési eljárások lehetővé tétele, például kötélpályák alkalmazása és a talaj védelme érdekében.

*

E publikációban 23 év erdőfeltárási munkáinak adatait erdőgazdasági bontásban kívántam ismertetni. Megállapítható, hogy a legnagyobb mértékű erdőfeltárást ezen időszakban a Mátra—Nyugatbükki és a Borsodi EFAG-ok hajtották végre. Úgy gondolom, hogy egyes erdőgazdaságok saját adataik és az ismertett, más erdőgazdasági adatok összehasonlításával értékelni tudják erdőfeltárási tevékenységüket és szükség szerint a jövőben fokozni fogják erdőterületükön az erdőfeltárási ütemét. Az új vonalfejlesztések mellett azonban a rendszeres útfenntartás és a feltáróutak helyes használata a továbbiakban sem elhanyagolható kérdés!